

„Fram, fram! Kristmænd,
Korsmænd, Kongsmænd!“

St. Olaf.

„Ret og Sandhed.“

Katholsk Tidende.

Dette blad udkommer hver søndag og betales med 1 krone pr. kvartal (porto iberegnet). Abonnement modtages i Norge, Sverige, Danmark og Tyskland paa alle postkontorer, men for Kristianas og for andre end forannævnte landes vedkommende i St. Olafs Trykkeri, Akersveien nr. 4, Kristiania. — Bekjendtgjørelser betales med 10 øre pr. petilinie.

Vore ærede abonnenter i Norge udenfor Kristiania, i Sverige og Danmark, Tyskland, Østerrige og Luxemburg bedes fornye sit abonnement igjennem posten snarest. Abonnenterne i Kristiania og i andre lande end de ovennævnte, der ikke afbestiller det inden den 1ste april, betragtes fremdeles som abonnenter.

Politisk oversigt.

Sverige faar sit jernbanenet udvidet. Til den norrlandske stambanes fortsættelse har statsutskottet foreslaaet bevilget 4.665,000 kr.

Det danske landstingsudvalg bifalder regjeringsforslaget om en frihavn nord for Kjøbenhavn.

Tyskland er fortiden skueplads for vigtige begivenheder. Der er bevilget fyrst Bismarck afsked som rigskansler, ministerpræsident og udenrigsminister. Hans søn, grev Herbert Bismarck, er, ialfald foreløbig, bleven udenrigsminister; men til rigskansler og førsteminister har keiseren udnævnt den tidligere marine-minister, general Caprivi de Montecuccoli; denne er 59 aar gammel. Samtidig udnævntes fyrst Bismarck til hertug af Lauenburg, generaloberst i kavalleriet og feltmarskal. — Arbejderkonferencen i Berlin blev den 15de aabnet af handelsminister v. Berlepsch. Forhandlingerne føres paa fransk og holdes foreløbig hemmelig. Hver delegation har kun 1 stemme.

Det baierske centrum fører rolig sin kamp for den katholske sag videre. De katolikfiendske blade — liberale og protestantiske — raser naturligvis mod centrumsmændene, men saa uberettiget eller grovt, at „Aft.“ meddeler: „Münchens liberale presse er bleven retslig forfulgt og konfiskeret.“ Samme blad siger ogsaa, at førsteminister v. Lutz „som maadeholden politiker for kort tid siden under paaberaabelse af forfatningen afslog altfor vidtgaaende klerikale fordringer.“ De „vidtgaaende“ fordringer bestod i, at katolikkerne ikke kan tilkjende staten ret til at negte offentliggjørelsen af pavelige og biskoppelige forordninger. En anden „vidtgaaende“ fordring var den, at de saakaldte „gammelkatholikers“ sekt af staten ikke maatte betragtes og behandles som det, de ikke er, nemlig katolikker, hvad den kirkefiendtlige regjering i nitten aar paa katolikernes bekostning har gjort. Nu har regjeringen dog maattet bøie sig for det ved en fælleskrivelse af samtlige biskoper støttede centrum og erklære, at „gammelkatholikerne“ er ikke katolikker og derfor fremtidig heller ikke skal behandles som saa-

danne. Den tredje „vidtgaaende“ fordring er, at man ikke maa behandle redemptoristernes orden som det, den ikke er, nemlig som slegtning af jesuiterne, under hvilken titel regjeringen til dato har holdt den udvist at landet. Den overhaandtagende socialisme i Tyskland, der i de store byer væsentlig maa modarbeides ved folkemissioner, turde snart nødvendiggjøre tilladelsen til at lade de religiøse ordener vende tilbage.

Det samlede østerrigske episkopat har i herrehusets skolekommission opstillet sit program, fra hvilket det ikke agter at afvige: 1) De offentlige folkeskoler skal ordnes saaledes, at katholske børn som regel kan søge dem uden at blive blandede med børn af andre trosbekjendelser. 2) Ved katholske offentlige folkeskoler skal samtlige lærere høre til den katholske kirke, skal uddannes paa katholske læreseminarier og skal ogsaa erhverve sig vidnesbyrd for skikkethed til at undervise i katholsk religion. 3) Ved læreransættelser skal den katholske kirkelige øvrighed have den indflydelse, som er nødvendig til, at den kan sikre sig med hensyn til den ansøgendes fremtidige virksomhed. 4) Ved nævnte skoler skal religionsundervisningen udvides ved anvendelse af læreren, og den øvrige undervisning paa læreplanen skal saavel som alle undervisningsmidlerne være saaledes, at der ikke forekommer noget, som kan være anstødeligt for katholske børn, tvertimod skal alting staa i samklang med skolens katholske karakter. 5) Hvad angaar opsigst med de katholske folkeskoler og lærerseminarierne, skal det gøres kirken muligt at bevare og befordre deres konfessionele karakter ved ansættelse af tilsynsmænd. De radikale fnyser. — Ungczekerne (de radikale slaviske bøhmere) agter ikke at indlade sig paa det forlig, som kom istand mellem gammelczekerne (de moderatere) og de tyske bøhmere. Offentligt salg af deres avis Narodny list, er forbudt. Som meningsfæller i kirkefiendtlighed var ungczekerne og det liberale parti i Østerrige hidtil fineste venner; nu kjølnes naturligvis venskabet lidt, og de liberale, som nok vilde til statsrorret, søger at styrke sine udsigter ved at smiske for polakerne.

Forholdene blandt Italiens arbejdere bliver dag for dag mere truende, da arbejdsløsheden og nøden vokser. Imidlertid har kamret bevilget 17½ mill. frks. til røgfrit krudt og krudtmøller.

Det nye franske ministerium er dannet. Freycinet er førsteminister, men beholder krigsministeriet; Constans er igjen bleven indenrigsminister; Spuller er i udenrigsministeriet efterfulgt af Ribot; Bourgeois er gjort til kirke- og undervisningsminister. Det er et frihandelsministerium. Det begyndte med at forlange tillidsvotum af kamret og fik det med 318 stemmer mod 78. Efter forlydende vil ministeriet, imedens det opretholder den sidste (kirkefiendtlige) hærlov i fuldt omfang, søge at faa en ordning istand, saa at de geistliges studier og kald ikke afbrydes og gjør det muligt for studerende i visse fag at begynde militærtjenesten med det 18de aar.

Det engelske marinebudget for 1890/91 opfører som udgift en bagatel paa godt 248 mill. kr. Mandskabet skal øges fra 10,000 til 69,000 mand.

De irske forpagteres forsvarsliga har allerede et fond paa 920,000 kr.; disse er indsamlede paa 3 maaneder.

Gudstjenesten i st. Olafs kirke i Kristiania.

Søndag den 23de mars: kl. 7 stille messe. — Kl. 8 stille messe med homili. — Kl. 10 høimesse med prædiken. — Kl. 5 fasteandagt med prædiken.

Tirsdag den 25de. Vorfrues bebudelse: kl. 8½ sangmesse.

Onsdag den 26de: kl. 6½ aften fasteandagt med prædiken.

Fredag den 28de: kl. 6½ aften korsvei-andagt.

Ugekalender.

Søndag den 28de, passionssøndag (Epist.: Hebr. 9, 11—15; evang.: Joh. 8, 46—59). — Mandag. Benedikt, ordensstifter, † 543. — Tirsdag. Vorfrues bebudelse. — Onsdag og Torsdag. Ferialdage. — Fredag. Ihukommelse af Marias smerter. — Lørdag. Ferialdag.

Søndag den 30te, palmesøndag.

Passionssøndag.

Siden den gamle pagts ofre kunde rense dem, der havde paadraget sig urenhed, hvor meget mere vil da Kristi blod, som er det i alle maader ubesmittede offer, rense os fra døde, for himmerig ufrugtbare gjerninger, til at tjene Gud paa rette vis. Og hvem af os allesammen er der, som ikke trænger til en saadan renselse; med andre ord: hvem tør vove at stille hele verden den udfordring: Hvem af eder kan overbevise mig om nogen synd? Lad os slaa os for brystet, idet vi skamfulde siger: „Confiteor, quia peccavi nimis.“ Den, som er af Gud, hører og følger hans ord; er da ikke vi alle af Gud? Jo paa lignende maade, som st. Johannes siger om vranglærerne: De udgik fra os, idet de efter oprindelsen hørte til kirken; men de er ikke af os, forsaavidt de ikke har vor 3: Guds aand. Saaledes stammer ogsaa vi alle fra Gud, vort ophav; men ved at overtræde Guds vilje bevisliggjør vi kun altfor tydelig, at vi ikke er af hans aand; thi det er hellighedens aand, og Gud elsker det pletfrie levnet. Hvori

ligger da kjendetegnet paa, om vi stræber at blive af Gud efter aanden? I, hvad Jesus fremhæver om sig idag, at Han ikke søger sig selv, men den himmelske faders ære. Altsaa maa vi af hjertet lægge os efter den hl. Nikolaus's bøn: „Tag mig fra mig selv, o Gud, og giv mig ganske til Dig; tag alt fra mig, hvad der vender mig fra Dig, og giv mig alt, hvad der fører mig til Dig!“ —

Det er meget træffende sagt, at enhver er sig selv værst; min værste fiende er jeg. Naturligvis; fordi ingensomhelst fiende, hvad enten det er mennesker eller onde aander, kan dræbe vor sjæl eller for-dærve den; dertil har alene mennesket selv magt, da han har fri vilje under alle forhold, hvor der bliver tale om at begaa synd, begaa tilregnelige overtrædelser. Lider vi skade paa vor sjæl, er det vor egen skyld; lukker vi øret for Guds røst og lyder den ikke, da er vi ikke af Gud, men af den fader djævelen; thi frivillig har vi lukket hjertets døre op for hans aand, saa feilen er vor egen, ansvaret vort. Og hvor mange mennesker river sig dog saaledes løs fra Gud, fordi de ikke alvorlig beder: Tag mig fra mig selv og giv mig ganske til Dig! derved synkende altid dybere ned i umuligheden af freidig at kunne spørge: Hvem kan overbevise mig om nogen synd?

Endogsaa forøvrigt fromme og af mennesker lovpriste personer lader tidt sine bedste handlinger besmittes, saa disse taber sin skjønhed i Guds øine, ja tildels maaske bliver døde, for himmerig ufrugtbare gjerninger. Slige personer tjener ikke Gud paa rette vis. Maaske findes saadanne ikke? Tror nogen, at det var blot før og paa Kristi tid, at der gaves folk, om hvem Frelserens vidnesbyrd gjælder: Disse øienskalke giver almisse i menneskers paasyn for at ansees af dem, og de beder gjerne, hvor de kan sees? Nei desværre, den hestefod stikker ogsaa frem nutildags.

Selv for at gaa med i kirke er djævelen ikke bange; tvertimod. Netop fordi stedet er helligt og beskæftigelsen indviet til Gud umiddelbart, er den ondes høst des værdifuldere, naar han kan faa tilstræbelsen af vor egen ære frem. Naar han kan faa folk til at frem-mumle sine bønner halvhøit, forat naboerne skal høre, de beder; til at holde hovedet paa skraa og se op med himmelvendt blik for at se rigtig gudfrygtig ud — naa, hvor djævelen glæder sig! thi han ser sin aand vinde plads og Guds fortrække, alt eftersom hans ære mindre søges.

Djævelen gaar endog med til de helligste af kirkelige handlinger, følger med i skriftestolen og til kommunionbænken for at lokke sjæle i sin snare; og saa

kan det vel undertiden lykkes ham at faa kommunikanten til at tænke paa sin andægtige holdning istedenfor paa Guds naade; eller endnu lettere faar han skriftbarnet til at glemme, at det var for ærlig at anklage sig, han kom til skrifte, saa han begynder at undskylde sig eller give sine synder nogle pene klæder paa, at de kan tage sig mindre grimme ud; og saaledes forglemmer man, at selv om man kan putte presten en smule blaar i øinene, saa gennemskuer dog Gud hjertets dybeste kroge, og Han skal dømme menneskene, eftersom de har søgt hans eller sin egen ære. Imidlertid fryder djævelen sig ved at se den skriftende formindske Guds naade til at angre eller sommetider endog udelukke den fra sig og skrifte ugyldig, fordi det mangler paa ydmyghed og oprigtighed. —

Men for at kunne opnaa, at vi bliver ganske Guds, maa vi ogsaa villig lade Ham tage alt, hvad der vender os bort fra Ham. Vi har mangfoldige og herlige goder at nyde her paa jorden, og deres formaal er at drage os op til Gud. Benyttes de, som de bør, da tør vi beholde dem til Guds ære. Men ser vi, at de binder vort hjerte til sig og saaledes bringer os til at stanse ved midlerne istedenfor ved maalet, da er det tid at give Gud æren og bede: Tag alt, hvad der vender mig fra Dig! Hertil kan ofte udfordres en stor selvfornegtelse; men det er ligesaa nødvendigt at bringe dette offer, saafremt man ikke vil kaste sin sjæl bort til de døde, som det undertiden er at overvinde smerten og lade sig operere for at undgaa at miste livet. Saa stor pris, som menneskene sætter paa sin ære og gode navn, paa at være afholdte, paa familielykke og en smuk virkekreds, kan man indse, hvor det maa falde vanskeligt at slippe disse ting, og dog — hellere ringeagtet og tom for jordisk trøst og glæde end løsreven fra trøstens, glædens og godernes kilde! Hvor er det ikke behageligt at kunne leve rolig med sundhed og en passende velstand, og dog — netop i modgangens dage har mange lært at ty hen til den Gud, hvem de tidligere forsømte, fordi det saa nemt sker, at naar alt gaar godt, glemmer folk af lettere karakter, hvem de skylder sin lykke. Hvem ved, maaske ogsaa vi lærte at holde os tættere til Ham, dersom vi havde det mindre godt, og hvis saa skulde være, da istemmer vi oprigtig st. Nikolaus's bøn: Tag alt, hvad der vender mig fra Dig! Om det saa er tilværelsen, dette alle skabningers første gode, saa lad Gud tage den med, lad os kun bede Ham slutte vort liv, om Ham behager — ti gange hellere, end at vi skulde begaa nogen ny dødssynd.

Ved en saadan beredthed gør vi os da til gjengjæld fortjente til, at Gud opfylder vor tredje bøn: Giv

mig alt, hvad der fører mig til Dig! Af alt det, som er i verden, stammer alene synden fra os selv, medens derimod al god gave og al fuldkommen gave er ovenfra og kommer ned fra lysenes fader (Jak. 1, 17); hvorfor ogsaa st. Paulus kan stille det spørgsmaal: Hvad har du, som du ikke har modtaget (I Kor. 4, 7)? Da Gud bedst kjender, hvad der tjener os, og Han ønsker at fremme vort vel, staar vi os bedst ved at lægge alting i hans faderhaand, og den gavnligste bøn, man kan bede, er dertor denne: Ske din vilje som i himlen saa og paa jorden! thi ved at bede den og mene dermed, viser man i fuldeste maal, at det er Guds ære, man søger. Sender Han saa lidelser og prøvelser, det gjør ingenting; thi de vil lutre os, og Gud, der ingen lader fristes over evne, skal nok vide at forsøde korsene og lette aaget ved indvortes glæde, ved den ro, man fornemmer i bevidstheden om, at man arbejder paa at gjøre Vorherre tilpas. Det er det, Han vil af os, og som Han belønner rigelig ved ikke at lade os i stikken, forladte af sin naade. Han ved jo, at denne er os nødvendig, og giver den i forhold til vor større eller mindre uværdighed — egentlig værdig til naaden bliver man jo aldrig.

Kjære læser, lad ikke dit kristelige mod kues ved tanken om den svære evige straf, som venter synderne, ei heller ved, at kun faa er udvalgte, og Gud maaske negter nogle sin virksomme naade efter et vist antal overtrædelser, inden de dør. Thi ingen har læst navnene i livets bog, og ingen kjender sine synders maal, saa det vilde være en fortvilets gerning at lægge hænderne i skjødet og slippe haabet; netop derved styrtede man jo ufeilbart sig selv i fortabelse. Nei, freidighed i haab maa til for at kunne tjene Herren; altid glade vil vi være i Vorherres Jesu navn. Den, som hører hans røst, bevarer hans aand i sit indre, og han skal ikke smage døden evindeligt; thi den, der undersøger og dømmer, skal frikende dig, og fordi du ikke har søgt din egen ære, vil Gud ære dig og gjøre dig delagtig i sin salighed i evighed.

Den apostoliske lære efter bibelen,

af pastor Jacquemet.
(Fortsat.)

XIII. De helliges paakaldelse.

Vi skal tilbede Gud alene; men det er „godt og gavnligt at ære og paakalde de hellige (Concil. Trid. sess. XXV)“, at de maa gaa i forbøn for os hos Gud.

Den katholske kirke forbyder at tilbede de hellige, fordi de kun er skabninger, og det staar skrevet: „Du skal tilbede Herren, din Gud, alene.“ At tilbede Gud er at anerkjende og ære Ham som den allerhøieste og eneste skaber, alle goders kilde og ophav. At bede

er ganske forskjelligt fra at tilbede. Daglig beder man sin næste om en og anden tjeneste, og man har dog ikke isinde at anse sine medmennesker som Gud eller at tilbede dem. Naar vi kan sige til en ven: Jeg beder dig hjælpe mig i nøden; jeg beder dig om at bede Gud for mig — hvorfor kunde vi saa ikke sige til en helgen i himlen: O, du Guds ven, bed for mig hos Gud!

Man indvender, at de hellige i himlen ved maaske intet om vore anliggender og bønner. Den hl. skrift og fornuften beviser, at de lyksalige ved, hvad vi gjør her paa jorden. Ofte har jo Gud givet sine tjenere, endog her paa jorden, andre fraværendes anliggender tilkjende. Saaledes saa Elisa i aanden det, som var besluttet i kongen af Syriens raad (II Kong. 6, 8—10). Petrus saa i aanden Annanias's og Sifiras hemmelige svig (Ap. gj. 5, 9). Johannes og Paulus saa fra jorden det, som skede i himlen. Er det da ikke desto mere antageligt, at de, som i himlen skuer Guds aasyn, faar vide det, som deres brødre paa jorden trænger til og anraaber dem om?

Englene, siger Jesus selv, glæder sig i himlen over syndernes omvendelse (Luk. 15, 7—10). Hvorledes kan de glæde sig derover uden at have kjendskab til de jordiske anliggender? „Ingen skal foragte de smaa, efterdi deres engle ser Faderens ansigt i himlene (Matth. 18, 10).“

Men alt, hvad vi har sagt om englene, kan vi ogsaa sige om de hellige; thi ifølge skriften er de hellige englene lige og er Guds børn (Luk. 20, 36).

Det er da ingen tvil underkastet, at englene og de hellige hører vore bønner. De er ogsaa villige til at hjælpe os; ellers havde de ingen kjærlighed og vilde være uværdige til at forblive i himlen, kjærlighedens rige.

Den hl. skrift vidner ogsaa udtrykkelig om, at de hellige beder for os. Den hl. Johannes saa, hvorledes „de fire og tyve ældste faldt ned for lammet (Frelseren), havende hver sin harpe og guldskaaler, fyldte med røgelse, som er de helliges bønner (Aab. 5, 8).“ Den afdøde profet Jeremias kaldes brødrenes elsker, der beder Gud meget for folket og den hellige stad Jerusalem (II Mak. 15, 14). Profeten Sakarias anfører en bøn, som af en engel blev bedet for Guds folk: „Hærskarernes herre! hvor længe vil Du bide med at forbarne Dig over Jerusalem og Judas stæder, paa hvilke Du er vred (Sak. 1, 12)?“ Vi læser ogsaa disse Rafaels ord til Tobias: „Medens du bad med taarer og begravede de døde, frembar jeg din bøn for Herren (Tob. 12, 12; al. 16—17).“ Det staar ogsaa skrevet om den rige fraadser, at han bad Abraham sende Lazarus til ham, forat denne kunde læske hans tunge. Og endskjønt Abraham dengang endnu befandt sig i den del af dødsriget, hvor den gamle pagts retfærdige ventede paa forløsningen, var han dog istand til baade at høre og give svar paa denne bøn.

Ifølge den magt og vilje, de hellige har til at hjælpe os ved sine forbønner hos Gud, har det altid været skik og brug i Jesu Kristi kirke at paakalde dem.

Dette bevises baade ved oldtidens gravminder og ved kirkefædrenes skrifter. Man finder ofte paa kata-

kombernes gravstene fra de første aarhundreder forskellige indgraverede bønner til de hl. martyrer, som led døden, fordi de ikke vilde fornægte den sande tro. Paa en af disse gravstene kan man endnu den dag idag læse disse ord: „Atticus, du, som er i Herrens fryd, bed for dine slegtninger.“ Paa en anden: „Bed for os, du som er hos Kristo.“ Lad os da efterligne de første kristnes andagt og sige med kirkelæreren Origenes, der levede i det 3dje aarhundrede: „Jeg vil falde paa knæ, og ikke vovende selv at frembære mine bønner til Gud for mine synders skyld, vil jeg kalde alle hellige til min hjælp. O himlens hellige, med anger og suk beder jeg eder at paakalde Guds barmhjertighed for mig, arme synder.“

Men naar man paakalder de hellige, sætter man dem saa ikke i Kristi sted, som dog er vor eneste midler? Nei, ligesaa lidt som man sætter levende mennesker i Kristi sted ved at anmode dem om deres forbøn.

Den katholske kirke lærer, at Jesus Kristus alene er vor frelser, at Han er den eneste midler mellem Gud og mennesket, medens de helliges forbøn ene og alene bestaar i, at de forener sin bøn med vore bønner for ved Jesu Kristi uendelige fortjenester at opnaa os visse naadegaver.

Apostelen Paulus vidste vel, at der kun fandtes en eneste midler, Jesus Kristus, og dog anbefaler han sig til sine medtroendes forbøn: „Brødre, bed for os (I Thes. 5, 25).“ I et andet brev siger han: „Iøvrigt, brødre, bed for os, at Herrens ord maa have fremgang og prises (II Thes. 3, 1—2).“ Ja i I Tim. 2, 1 formaner han „først for alle ting, at der gjøres ydmygelige begjæringer, bønner, forbønner, taksigelser for alle mennesker.“

Men er det ikke overflødigt og unyttigt at bede de hellige om deres forbøn, da Gud selv, som er allestedsnærværende, altid kan høre os? Nei; thi var det overflødigt og unyttigt, da vilde vi ikke i den hl. skrift læse f. eks., at patriarken Jakob paakaldte engelens bistand. Da maatte Gud ei heller have befalet Jobs venner at ty til hans forbøn. Og israeliterne havde i saa fald taget feil, naar de henvendte sig til brødrene i Jerusalem, og apostelen Paulus maatte have handlet ilde, da han anmodede de troende om deres forbønner hos Gud; ogsaa vi turde da ikke bede for hverandre.

Naar vi beder til de hellige, sætter vi dem ikke i Kristi sted, men kun i vort sted; vi anser os selv som arme syndere, uværdige til at opnaa noget hos Gud, hvem vi har krænket ved synden; derfor beder vi de hellige, Guds venner og trofaste tjenere, om, at de vil gaa i forbøn for os hos Gud, hos vor frelser, vor eneste midler.

(Fortsættes.)

Ligbrændingen i Vatikanet

er overskriften paa en artikel i „Mrgbl.“ af 17de ds.

„Efter at ligbrændingen i den sidste tid ogsaa i Frankrige har vundet mange tilhængere, henvendte erkebiskopen af Paris, kardinal Richard, sig nylig til paven for at spørge, hvorledes den katholske geistlighed skulde forholde sig i denne sag. Paven har

forelagt spørgsmaalet for den øverste kongregation, og denne har erklæret, at det ikke er tilladt at foretage ligbrænding. I alle parisiske kirker blev der som følge heraf isøndags oplæst et hyrdebrev fra kardinal Richard, der her erklærer, at de rettroende katolikere ikke maa forlange ligbrænding for sig selv eller andre. Der anføres fire grunde derimod: 1) Hedningerne brændte sine lig, og for at adskille sig fra dem indførte jøderne begravelse, som de kristne derpaa adopterede. Denne skik vil kirken bevare, og den har ingen grund til at foretage nogen forandring i saa henseende. 2) For enhver sand katolik er Kristi handlinger en lære og et forbillede. Han ønskede at begraves og har saaledes forbudt ligbrænding for alle dem, der vil følge hans lære og eksempel. 3) Kirken har altid æret menneskets jordiske levninger. Den vil ikke fremskynde ligets opløsning, og ved at overgive liget til jorden, bliver dette fortæret efter de naturlige love. 4) Det er kirkens uforsonligste fiender, frimurerne, der har indført ligbrændingen i Italien for at skade den katholske religion. De har lovprist ligbrændingens fordele for at fjerne presterne fra graven og ligbegængelsen, og jo flere tilhængere de vinder, desto flere troende mister kirken. Fra Italien udbredte ligbrændingen sig til Frankrige, England og andre lande; men det egentlige formaal med disse bestræbelser er ikke saa meget at indskrænke kirkegaardene som at føre et angreb og rette et slag mod religionen.

Det er disse grunde, som har bevæget Vatikanet til at forbyde ligbrændingen.

Skjønt Vorherre paa dommedag selvfølgelig lige nemt samler og omdanner resterne af det menneskelige legemer, hvad enten disse er blevne brændte eller henraadnede, saa holder den kristne dog gjerne fast ved jordfæstelsen. Derved bevarer han jo en forbindelse med aposteltiden, som optog den lignelse, som Kristus benyttede om sig selv hos Joh. 12, 25: „Uden hvedekornet falder i jorden og dør, bliver det ene; men dersom det dør, bærer det megen frugt“ — med aposteltiden, som taledes om, at legemet saaes i forkrænkelse, men opstaar i uforkrænkelse (I Kor. 15, 42). Og han bevarer en forbindelse med den katholske kirkes oltid, der ikke kjendte krematorier, men gav sine begravelsespladse navn efter at sove — coemiterier eller dormitorier — og betragter graven som den seng, i hvilken den afdøde skulde hvile, indtil domsbasunen kalder gode og onde frem til en ny dag uden ende.

Katholsk velgjørenhed.

„Mrgbl.“ af 16de ds. meddelte efter „Revue des deux Mondes“ om den italienske hertuginde af Galliera, som døde for 1½ aar siden: „Hun var rig og gav med rund haand, og hendes gavmildhed blev selvfølgelig misbrugt i stor maalestok, men af frygt for at tilbagevise værdige trængende, var hun aldrig til at formaa til at være rigtig streng i sigtelsen af den uendelighed af mennesker, som søgte hendes hjælp. Ved sin mands død i 1876 fandt hun sig i eneraadig besiddelse af en umaadelig formue. Da opstod planen til en mere systematisk tilgodegjørelse af de midler, hun kunde anvende i velgjørende øiemed. Hun havde altid følt medlidenhed med fattige børn, som uden gode forældres hjælp og vejledning kastedes ud i livets farer og vanskeligheder, og med udslidte gamle, som ikke har formaaet at sikre sig det nødvendige for de dage, da arbejdskraften svigter. De tre velgjørenhedsanstalter, hun besluttede at oprette [i Paris], kom derfor til at blive et hospital for gamle af begge køn, et hjem for ud-

tjente geistlige lærere og en opdragelsesanstalt for forældreløse børn

„Alle tre er anlagte efter den mest storartede maalestok, og intet er sparet for at tilfredsstille sundhedens og bekvemmelighedens fordringer og gjøre anstalterne til et godt hvilested for de gamle og en hensigtsmæssig opdragelsesindretning for de unge. De tre anstalter har tilsammen kostet et beløb af syv og firti millioner franks. Hjemmet for de gamle, „Hospital Ferrari“, er beliggende i den lille by Clamart i sydvest for Paris og er indrettet paa at optage 100 gamle, 50 af hvert køn. Det bestyres af barmhjertige søstre. Den rummelige, velindrettede bygning er smukt beliggende og omgivet af en stor park, der staar til beboernes benyttelse. Hjemmet for ud-tjente lærere er beliggende ved Meudon og er forbeholdt medlemmer af Ignorantinernes orden, der gennem tiderne særlig har udmerket sig ved sit nidkjære arbejde for almucens oplysning.

„I nærheden af denne anstalt ligger ogsaa hjemmet for de forældreløse børn. Det er ligesaa storartet anlagt som de to andre anstalter, og forf. bemærker udtrykkelig, at ingen opdragelsesanstalt, som han nogensinde har besøgt, har forekommet ham med hensyn baade til beliggenhed og indretning bedre at opfylde fordringerne til et sundt og hensigtsmæssigt opholdssted for den opvoksende slekt. Anstalten kan optage 350 elever.“

Rekruten

af

Hendrik Conscience.

(Sluttet.)

Den næste morgen kørte en vogn ud af haveporten til landgodset. Paa kuskensædet sad tjeneren med det store ar paa panden og plystrede en munter vise og svingede svøben for at faa hesten til at løbe. I vognen sad Jan med den grønne lysskjerm for øinene og ved siden af ham den glade Trien, der trykkede hans haand og hviskede ham i øret:

„O Jan, vi er dog lykkelige, ikke sandt? Min smukke drøm er gaaet i opfyldelse. Nu vil din mor blive rigtig glad, kan du tro, og du kan være aldeles vis paa, at du bliver frisk; den gamle herre har lovet det. Hvor vil de ikke undre sig allesammen, naar de ser, at vi ligesom baroner kommer kjørende i slig en pen vogn!“

„Vi skal kjøre over Gierle og Wechel-terZande“, sage kusen, „og saa til Zoersel. Der maa I vise mig veien! Og saa afsted da!“ Han gav hesten slappe tøiler og raabte:

„Hopla, Marengo, fremad, marsch!“

Støvet paa landeveien hvirvlede som en sky. Vognen forsvandt snart mellem de første huse i landsbyen.

VIII.

En dag, medens jeg ganske ensomt streifede om paa heden og samlede de poetiske indtryk fra naturen, trak et tordenveir op i vest.

Det er noget ganske underbart, ofte næsten frygteligt, i den hede sommer at befinde sig paa en slette, naar de lynsvangre dunster langsomt danner sig til stormskyer paa den grænseløse himmel. Man kunde sige, at naturen pludselig bliver betagen af en dødelig angst. Solen blegner og skinner med svage straalere; luften bliver trykkende og indsnevrer menneskets bryst. Dyrene flygter og kryber bange i skjul. Bierne skyder som pile igjennem rummet for at naa sine kurve; løvet paa træerne hviler; vinden holder sin luftning tilbage; urterne lukker sine blade og smaa blomsterbægre; i frygtelig stilhed venter alt. . . En ubeskrivelig følelse af angst og ærefrygt beklemmer digterens hjerte, og midt i den almindelige frygt jubler hans sjæl, fordi det forundes ham at betragte det skrækkelige naturunder i sin fulde majestæt.

Men snart farer skyerne i rasende fart om hverandre. Hvad der i timevis hang stille paa himlen, kommer nu i vild fart styrtende frem. Orkanen raser og bruser, akkurat som om den ved Guds haand blev pisket afsted med mægtige slag; den aftvinger gran-skogene et pinligt hyl; den hvirvler skyer af sand og løv; den knækker og rykker op med roden enkeltstaaende træer. Da først kommer tordenen og behersker med sin mægtige stemme hin larm. Lynet skyder sine flammende pile gjennem rummet; heden synes at brænde; ildslanger gjennemborer dens skjød. Vandstrømme styrter ned paa jorden, og paa orkanens brølen følger den ensformige, dumpe plasken af det i strømme faldende regn.

Min sjæl var den dag stemt til digteriske betragtninger. Jeg havde med særegent velbehag iagttaget dette naturens store feberanfald, indtil de første lynstraaler gjorde mig det begribeligt, at jeg maatte gjøre, hvad alle levende væsener allerede havde gjort, nemlig søge mig et tilflugtssted og i ydmyghed skjule mig for Guds undre.

Ikke langt fra det sted, hvor jeg befandt mig, stod en forpagtergaard ganske ensomt paa heden, men som en oase i ørkenen, omringet af grønne marker og friskt krat.

Neppe havde regnet ligesom en anden syndflod begyndt at strømme ned af himlen, da jeg traadte ind ad forpagtergaardens port og bad om tilladelse til at være under tag.

Jeg fandt beboerne i den største stilhed, bedende omkring et indviet lys. Forpagteren alene lod sig forstyrre ved min indtræden, og viste mig med et venligt smil en stol, hvorpaa han atter sænkede hovedet og foldede hænderne.

Jeg ved ikke, hvoraf det kom, men skjønt uveiret forekom mig som et nyttigt naturfænomen og saaledes ikke indgjød mig den uforklarlige angst, som fik folkene til at skjælv, syntes den mig dog saa smuk, saa rørende og saa himmelsk denne familiens stille bøn, at en ubetvingelig følelse nødte mig til at deltage i bønnen til den Gud, hvis stemme lød saa ophøiet gjennem rummet. Med blottet hoved foldede jeg ligeledes mine hænder og bad. Det gjorde min sjæl saa godt atter at føle den barnlige hjertets opløftelse, som om

pustet fra den verden, der berører os alt trylleri, aldrig havde berørt mig.

Efterat omtrent tyve lyn havde oplyst værelset og folkene paa gaarden lige saa ofte havde gjort korsets tegn, lagde uveiret sig lidt efter lidt. Husets beboere hørte dog ikke op med at bede, hvilket gav mig tid til ubemærket og opmærksomt at betragte alt slig, som det netop er egent for en iagttager af menneskene, fremfor alt for en forfatter.

I stuen var der en gammel gubbe, som vel kunde være 90 aar eller saa; for han skjalv paa hoved og hænder, som han havde feber. Ved siden af ham sad ligeledes to alderstegne kvinder og en kraftig mand, der var blind paa det høire øie; det saa ud som en hvid kugle, der truende stak frem fra det sorte bryn, medens det venstre funklede af mod og livslyst. Ved siden af ham sad en sund og frisk kone med et barn paa fanget og en liden pige paa otte eller syv aar. Ved bordenden sad en smuk yngling med blomstrende ansigt og prægtige øine.

Paa et af den enøiede mand givet tegn gjorde alle korsets tegn og stod op. Den gamle bedstefader gik med vaklende skridt hen til arnen, hvor han satte sig. De andre husfæller talte allesammen med mig og tilstod mig husly, da det endnu regnede sterkt.

Det varede ikke længe, før jeg var ganske fortrolig med disse gode mennesker og pratede med dem som en gammel ven. Om eftermiddagen spiste jeg det grove rugbrød sammen med dem og drak kaffe. Da jeg saa ikke havde andet at gjøre end at høre paa alle de rare ting, som den enøiede mand og hans hustru fortalte mig, forlod jeg gaarden først den følgende morgen.

Hvad jeg i denne historie har fortalt dig, kjære læser, hørte jeg hin aften paa forpagtergaarden, der i gammel tid bestod af to lerhytter. Men dog var det en pen bondegaard med fire kjør og to heste.

Jan Braems og Trien, hans brave egtehustru, arbeidede, som de havde lovet, og Gud har velsignet deres arbejde. Tre børn leger om dem og tørrer daglig kjærtegnende sveden af deres pande.

Alle er endnu ilive. Bedstefaderen sidder endnu, skjønt med den ene fod i graven, og røger paa sin lille snaddepibe ved gruen og passer ilden, der brænder lystig under den store kokjedel. Begge mødrene glæder sig over sine børns lykke og hjælper endnu til med at stelle i huset og fjøset. Pauwken, den smukke yngling, røgter hestene og pløier og høster sammen med sin broder. Men næste aar i paaskehelgen gifter han sig med den yngste søster af træskomagerens datter Kaet. . .

Hver aften beder hele familien for den gamle doktor; thi det er ham, som gjengav Jan Braems synet. Ham er det, som ved sin ædelmodige beskyttelse forvandlede lerhytterne til en velstaaende forpagtergaard.

Gud give velgjørerne og de taknemmelige et langt og lykkeligt liv herved!

Indenlandske efterretninger.

Jubilæum feirede søster Marie Josef, forstanderinde for St. Josefs institut i Kristiania, under menighedens deltagelse i onsdags, da det var 25-aarsdagen for hendes profes. I august er det desuden 25 aar, siden hun begyndte sin virksomhed i Norge, hvor hun har arbeidet med stor dygtighed i skolegjerningen og ved organisation af sygepleien.

Kristiania brændvinssamlag har i forrige aar givet et overskud paa 209,375 kr., der er fordelte til velgjørende øiemed.

Trækfuglene er begyndt at komme tilbage som sikre vaarbud; blaaveis og enkelte sommerfugle deltager i meldingen.

I anledning af **optoierne i Troldfjorden** har 2000 linefiskere indsendt en klage til storthinget; denne er oversendt regjeringen til behandling.

Paa **Mjosen** er flere ulykker, ogsaa med tab af menneskeliv, skete, nu da isen bliver svag.

Soulykker. Forrige lørdag kandrede en baad udfor Kabelvaag; 3 mand druknede. — Bark „Jardar“ af Stavanger er totalt forlist ved Sulen den 13de ds. — Dampskib „Balder“ af Egersund er gaaet paa grund ved Torget; den er siden kommen flot. — En baad fra Godøen forliste tirsdags, hvorved 7 mand mistede livet.

Et **frækt tyveri** er begaaet i Østre Aker. Ved lys dag kommer en vogn med et par mand kjørende. Efter forgjæves at have forsøgt sig paa portlaasen kryber de over det 2½ alen høje gjerde paa Blixruds løkke, gaar ind i huset og læsser kommode, seng med madras, bord og stole ud paa sin vogn, idet de praktiserer det altsammen over gjerdet. Saa kjører de afsted; men en betænkt pige fulgte uheldigvis efter vognen og meldte sagen til politiet. De samme godtfolk havde i den senere tid udført flere lignende en-gros-tyverier.

Svolvær fyr er ved en eksplosion gjort ubrugeligt for nogle dage.

Af **norsk klipfisk** blev i 1889 indførte til nordspanske havne 14,182,000 kg., aaret forud 12,577,000 kg.

I **Ofoten** er der foruden de tidligere opdagede rige marmorleier opdaget et betydeligt grafitbrud. Ren grafit bliver betalt med ca. 700 kr. pr. tons.

Udenlandske efterretninger.

Jøderne og paven. „Mrgbl.“ af 11te ds. meddeler følgende:

„Blandt rabbinerne i Europa og Amerika cirkulerer der fortiden en adresse, hvortil et israelitisk blad i Magdeburg har taget initiativet, og i hvilken paven anmodes om ved et offentligt aktstykke at ville gjøre ende mod den paa jøderne stadig paany fremkommende beskyldning om, at de benytter blod ved sine religiøse skikke. I adressen henvises der til, at de mest fremragende kristelige geistlige lige fra kirkefædrene til vore dage har erklæret denne beskyldning for at være en afskyelig bagvaskelse. Derpaa anmodes paven om udtrykkelig at erklære,

at der hverken i de jødiske skikke eller i dogmerne findes noget, der kan anføres som støtte for den nævnte paastand, der har paaført jøderne saa mange ulykker i de lande, hvor oplysningen staar paa et lavt trin. Underskriverne tilføier, at de sikkert haaber, at Leo den trettende vil opfylde denne anmodning i „sandhedens, retfærdighedens og menneskehedens interesse“.

Altsaa jøderne, hvis presse af yderste evne angriber og river ned paa paven og kirken, de søger nu beskyttelse hos ham og beraaber sig paa den samme autoritet, som de ved alle optænkelige slags midler stræber at undergrave.

I **Italien** udgjorde den til vinavl i 1889 anvendte jord 3,095,293 hektarer; der produceredes 21,139,100 hektolitres, hvad der er betydelig under det middelmaadige.

En **advokat** i Wien er forduftet til Amerika, efterladende en gjæld paa ca. 450,000 kr.

Ved en **ildebrand** i Indianapolis styrtede en mur sammen og dræbte 13 brandmænd samt saarede 19 farlig.

Underslæb paa over ½ mill. mark er begaaet af et bremisk kornfirmas kasserer.

Striker. Bjergarbeiderne ved Nord- og Mellemenglands kulgruber nedlagde arbeidet, antagelig ca. 250,000 mand sterke, da grubestyrrelserne negtede lønningsforhøielse. Striken endte dog hurtig med seier for arbeiderne: de fik 5 pct. forhøielse straks og andre 5 pct. fra 1ste august. — I Liverpool er en stor dok-strike; men mandskab fra andre egne forretter endel af de strikendes vante arbeide.

I forafvigte uge **nedbrændte** en betydelig del af landsbyen Gampel i Wallis.

Ulykkestilfælde. Forrige lørdag styrtede et langt godstog ved Elberfeld fra en viadukt ned i floden. Et par mennesker dræbtes. — Ved en ulykke i den franske grube „Marguerite“ omkom 3 arbeidere.

Soulykke. „Ville de Calais“, som nylig fik voldsom skade ved en petroleumsekspllosion, men blev istandgjort, er siden strandet; 4 mand druknede ved den leilighed.

Tre smaaborn kvaltes forleden ved Königshütte af kuldamp.

Bogtrykkerkunsten feirer iaar 450-aars jubilæum.

En **udstilling** for japansk kunstindustri bliver aabnet i Tokio den 1ste april i det øiemed at bevare den mod det ved udlandets ivrige efterspørgsel truende forfald.

Blandinger.

Om **pianoets** oprindelse er de lærde ikke enige. Nogle tror, at de fordamtes sjæle tog denne hevn for at pine sin forhenverende næste paa jorden. Andre nøier sig med at antage, at pianoet ligesom skorpionen, kakkerlakken og brilleslangen ogsaa har sin plads i naturens store husholdning, skjønt det nærsynte menneskelige øie ikke kan udforske den. Dog har der aldrig været udsat skudpenge for at uskadeliggjøre pianoet; tvertimod pleier man ved musikalske tilstelninger af en vis rang i Amerika at slaa op store plakater med formaning: „Skyd ikke paa pianisten; han gjør det saa godt han kan!“

Katholsk literatur,

at faa i enhver boghandel, gennem St. Olafs-trykkeri (Kristiania, Akersveien 4) og alle katholske prester.

Bonne- og andagtsbøger.

<i>Arnold</i> : Om efterlignelsen af Jesu hl. hjerte	1,50 kr.
<i>Boudreaux</i> : Himlens lyksaligheder	1,50 "
<i>Crasset</i> : Passionsandagt	0,50 "
Den hl. Aloysius, eller 6 søndages andagt	0,30 "
Deutsches Gebetbuch	0,50 "
Folkebibelen (illustreret)	1,00 "
Forberedelse til den første hl. kommunion	0,25 "
Fuldstændig bønnebog for katholske kristne	2,00 "
do. do. indb.	3,00 "
<i>Hagemann</i> : Herrens bøn, eller fadervor	0,25 "
Jesusbarnet	0,40 "
<i>Lichtle</i> : Den bedende kristen, indb. i 1 bind	3,00 "
do. indb. i 2 bind	3,50 "
Maimaaned	0,60 "
do. indb.	0,90 "
<i>Thomas a Kempis</i> : Kristi efterfølgelse	1,50 "
do. indb.	3,00 "
Tre korsvei-andagter	0,20 "
Via crucis, eller korsveisandagt	0,20 "

Skolebøger.

<i>Deharbe</i> : Katholsk katekismus	0,50 "
do. indb.	0,75 "
— Lærebog i den katholske religion, indb.	1,00 "
Deutscher Katechismus	0,50 "
<i>Hagemann</i> : Lærebog i modersmaalet	3,00 "
<i>Lichtle</i> : Sange og lege	0,60 "
<i>Schuster</i> : Bibelhistorie med billeder	1,50 "

Lærebøger og kontroversskrifter.

<i>Döllinger</i> : Morten Luther	0,75 "
<i>Grüder</i> : Det protestantiske og det katholske trosprincip	1,00 "
<i>Hagemann</i> : Aabent brev til kristelige forældre om børneopdragelsen	0,15 "
— En underbar og urokkelig kjendsgjerning som indlæg mod vantroen	0,25 "
— Et religiøst billede og en ubodfærdig synders omvendelse	0,10 "
— Et venligt ord om ungdommens lektüre	0,10 "
— Kristendom og frihed	0,10 "
— Socialisme og liberalisme	0,10 "
<i>Hammerstein</i> : Edgar, eller fra vantroen til den fuldkomne sandhed	1,00 "
— Mester Breckmann	0,75 "
<i>Hansen</i> : Luther og Grundtvig	0,50 "
<i>Holfeldt-Houen</i> : Dr. M. Luthers lære om retfærdiggjørelsen	1,00 "
do. do. indb.	1,50 "
— Vore fædres tro, eller den katholske kirkes lære og skikke, frit efter kardinal Gibbons	3,00 "
<i>Holstein</i> : Evangelisk-luthersk	1,00 "

<i>Jacquemet</i> : Den apostoliske lære, uddragen af bibelen, 2den udgave	0,20 kr.
<i>Karup</i> : Den katholske kirke i Danmark	0,50 "
<i>Kofoed-Hansen</i> : Skriftemaalet	0,65 "
<i>Kristelige smaaskrifter</i> :	
Nr. 1, Dr. <i>Fallize</i> : Kirkens væsen og vore pligter mod den	0,10 "
Nr. 2, <i>Pave Leo XIII.</i> : Det kristelige liv	0,10 "
Nr. 3, <i>14 katholske biskoper</i> : Et forsvarsord	0,10 "
Nr. 4, <i>Ortved</i> : Bibelen i den katholske kirke	0,10 "
Nr. 5, <i>Pave Leo XIII.</i> : De kristnes borgerpligter	0,10 "
<i>Lichtle</i> : Den katholske troslære og dens vrængebillede	0,50 "
<i>Manning</i> : Vatikaner-konciliets sande historie	1,00 "
<i>P. P.</i> : Er romersk-katholsk egte evangelisk?	1,50 "
— Til forsvar for sandheden:	
Nr. 1, Kristi kirke	0,25 "
Nr. 2, Hierarkiet	0,25 "
<i>Roh</i> : Hvad er Kristus?	0,50 "
<i>Séguir</i> : Aftentimer, eller letfattelige belæringer om religionens sandheder	1,00 "
<i>Stub</i> : Dr. Grauls forvanskninger	0,50 "
— Ledsagelse fra fordomme til religiøs sandhed, 2den udgave	1,00 "
— Om religionsfrihed og oplysning i Norge	0,20 "
— Protestantiske lægfolks og geistliges forskellige slags uvidenhed	0,50 "
<i>Wingerath</i> : Sikkerhedskatekismus, eller spørgsmaalsbog til vern mod det moderne hedenskabs vildfarelser	1,25 "

Underholdningsbøger.

<i>Asgrimssonar</i> : Lilja	0,30 "
<i>Conscience</i> : Rekruten	0,30 "
Den hl. Zita	0,25 "
En liden bog om den hl. Ansgar	0,35 "
En rig arving	0,20 "
Fredløs	0,25 "
<i>Hirschfeld</i> : Et mørkt øieblik	0,25 "
Karl den danske	0,25 "
Lucilia og Dionysius. Keiser og pave	0,50 "
<i>Rivière</i> : Le chantre de Lilja	0,30 "
„St. Olaf“, aargang 1889 heftet	3,00 "
<i>Stolz</i> : Den hl. Elisabeth (med billeder)	0,60 "
— Den hl. Germana	0,25 "
— Engelen hilsen	0,50 "
— Guds billedbog	0,50 "
— Reise i det hl. land	1,25 "
<i>Thiele</i> : Troens triumf	0,50 "
Under polititilsyn	0,50 "
<i>Waser</i> : Den hl. Aloysius af Gonzaga	0,30 "
<i>Wiseman</i> : Fabiola, eller katakombernes kirke, indb.	5,50 "
<i>Wolfram</i> : De sidste kartheusere	0,20 "